

Tema 10. Els impostos sobre trànsit exterior

1. Introducció: Unió Europea i la creació del mercat únic

Normativa:

La normativa duanera està en procés de renovació. El nou Codi Duaner Modernitzat (en endavant CDM), aprovat pel Reglament (CE) 450/2008, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 abril (totes les referències d'aquesta Guia es fan sobre aquest), està en procés de desenvolupament normatiu, substituint el Codi duaner que va aprovar el Reglament 2913/92 del Consell, en vigor fins l'any 2009. Aquest desenvolupament ha donat lloc també a la modificació del Reglament 2454/93 de 2 de juliol d'aplicació del propi Codi Duaner, que ha estat adaptat recentment pel Reglament (CE) 414/2009 i pel Reglament (CE) 312/2009 a la nova norma modernitzada. Així mateix el Reglament (CE) 260/2009 fixa una nova versió codificada del règim comú aplicable a les importacions.

La regulació mitjançant la figura del Reglament fa que sigui l'impost més harmonitzat de tots.

Dates rellevants:

1. 1.1.1986 incorporació a la CEE.
2. 1.1.1993 Creació del mercat únic.
3. A partir de l'1.1.1994 Entra en vigor el Codi Duaner.
4. A partir del 24.6.2009 Entra en vigor el Codi Duaner Modernitzat. Ara bé, s'ha de tenir en compte que l'aplicació del seus preceptes es difereix (art. 188) fins quan resultin aplicables les mesures de desenvolupament (en tot cas després de 24.06.2009).

Territori Duaner:

L'article 3 defineix el territori duaner, sobre el qual cal destacar que exclou Ceuta i Melilla, però inclou la Península, Illes Balears i Canàries.

2. Aranzel

L'aranzel constitueix el tipus impositiu que s'aplicarà a la base imposable.

Elements per determinar el deute duaner en les importacions:

- classificació aranzelària
- l'origen
- valor a la duana sobre el qual s'aplica l'aranzel.

Modalitats de tipus de gravamen:

- a) Tipus alíquota (%) quan la base imposable es troba integrada per un valor a la duana, és a dir, un valor monetari.
- b) Tipus fix per unitat no monetari quan es tracti d'una base imposable no monetària.

L'aranzel duaner de la Comunitat comprendrà bàsicament:

Article 33 i 34 CDM

- La nomenclatura combinada de les mercaderies (establerta al Reglament (CEE) 2658/1987, de 23 de juliol, relatiu a la nomenclatura aranzelària i estadística i al aranzel duaner comú).
- Qualsevol altra nomenclatura que reculli total o parcialment la nomenclatura combinada
- Els tipus i la resta d'elements dels drets de duanes i de les exaccions agrícoles.
- Mesures aranzelàries preferents.

Origen

Definició. Article 36.1

Es consideren originaries d'un país o territori les mercaderies obtingudes de manera íntegra a tal país o territori.

Segons l'article 36.2, la mercaderia en la producció de la qual hagi intervingut dos o més països o territoris, es considera originaria del país en que s'hagi produït al darrera transformació substancial.

Proba i Certificat d'origen (art 36 CDM)

L'origen de les mercaderies es justifica amb la presentació d'un Certificat d'origen.

Origen preferencial o no preferencial de les mercaderies. Determina l'aplicació o no de mesures aranzelàries establertes per disposicions comunitàries o acordades amb països tercers o altres territoris.

3. Destí i règim duaner

Obligació de donar destí

Quan arriba una mercaderia no comunitària a qualsevol punt de la comunitat s'ha de donar forçosament un destí duaner (art. 4.12 CDM), entenent aquest com:

- Despatx a lliure pràctica (articles 129 a 134 CDM).
- Règim duaner
- Reexportació

Règims duaners

- Mercaderies en trànsit. Articles 144-147 CDM.
- El dipòsit duaner. Articles 148 y ss.
Són zones del territori duaner en que es permet l'entrada i sortida de mercaderies sense el pagament dels impostos duaners, tret quan es consumeixin o s'incorporin al procés productiu.

En els dipòsits duaners les mercaderies només poden emmagatzemar-se sense que es permeti dur a terme activitats de transformació, tret les necessàries per garantir la seva conservació, millorar la seva presència o qualitat comercial.

- El perfeccionament actiu. Articles 168-170 CDM.

Règim en virtut del qual un producte pot entrar temporalment en el territori duaner, amb la finalitat de ser sotmès a una transformació abans de ser reexportat.

- La transformació sota control duaner. Articles 154 CDM.
- La importació temporal. Articles 162-166 CDM.
Es un regim duaner especial que permet la introducció de bens durant un cert temps finalitzat el qual han de reexportar-se.
- El perfeccionament passiu. Articles 171-174 CDM.
- L'exportació. Article 178 CDM.
- La seva introducció en una zona franca o en un dipòsit franc. Articles 155-161 CDM.
A diferència dels dipòsits a una zona franca o dipòsit franc les mercaderies poden ser sotmeses a qualsevol tipus d'activitat industrial o comercial o de prestació de serveis prèvia notificació a l'Administració duaner.

Diferència entre zona i dipòsit franc → l'extensió.

- La seva re-exportació fora del territori duaner de la Comunitat. Article 179 CDM.
- La seva destrucció i el seu abandonament a favor de l'erari públic. Article 127 CDM.

4. Valor a la duana

La base imposable de l'impost és el valor a la duana, i pot ser de dos tipus:

- a) Monetària o ad valorem (Articles 40-43 CDM).
- b) No Monetària, calculada per la quantitat, pes, unitats, etc.

Definició. Criteri general: valor transacció.

Article 41 CDM

Condicions per poder aplicar aquest valor de transacció

Article 41 CDM

Entre les més rellevants cal destacar: .

- a) Que no existeixin restriccions per la cessió o utilització.
- b) Que la venda o pel preu no depengui de condicions o prestacions el valor del qual no es pugui determinar en relació a les mercaderies.
- c) No existeixi vinculació o aquesta no tingui influència

Criteris secundaris si el valor de transacció no es pot determinar
(Article 42 CDM)

1. Mètode del Valor de transacció de mercaderies idèntiques
2. Mètode del Valor de transacció de mercaderies similars
3. Mètode basat en el preu unitari al que es vengui la major quantitat de mercaderies idèntiques o similars a persones no vinculades amb els venedors.

4. Mètode del valor calculat (cost de producció).
5. En defecte dels mètodes anteriors, es determinarà d'acord amb criteris adequats que s'ajustin a principis recollits en els acords generals aranzelaris i duaners. Article 42.3 CDM.

Elements que no s'inclouen en el valor de duana (pendent de desenvolupament normatiu). El anterior codi en l'art 32 establia els següents ajustos negatius:

- Despeses de transport de mercaderies posteriors a la arribada
- Despeses relatives a treballs de construcció, instal·lació i muntatge.
- Imports dels interessos derivats d'un acord de finançament concertat amb el comprador
- Despeses relatives al dret de reproducció
- Les comissions de compra
- Drets d'importació i altres gravàmens comunitaris

5. Deute

Fets imposables i deutes duaner.

- El fet imposable de la importació comporta el meritament en el seu cas dels drets d'importació (articles 44 a 46 CDM).
- El fet imposable de la exportació comporta el meritament en el seu cas dels drets d'exportació (articles 48 i 49 CDM).

Dret d'importació

A més de la importació amb despatx per lliure pràctica o la introducció de la mercaderia en un règim d'importació duaner, donarà origen al deute duaner d'importació els següents supòsits (article 46 CDM):

1. Importacions resultat d'altra introducció regular.
2. Per introducció irregular en el territori duaner de la Comunitat.
3. Substracció a la vigilància duanera d'una mercaderia subjecte a drets d'importació.
4. Incompliment de les obligacions duaneres relatives a circulació, dipòsit, o importació temporal.
5. Incompliment de les obligacions relatives al destí (consum o utilització en zona franca do en un dipòsit franc, etc).

Contracció i comunicació al deutor (Articles 66 a 71 CDM)

- o Tot import de drets d'importació ha de ser calculat per les autoritats duaneres, malgrat que ara es pot acceptar el càlcul fet pel declarant.
- o Termini de contracció ha de ser 14 dies des de aquell en que s'hagi concedit l'aixecament de les mercaderies (si hi ha garanties, es poden agrupar les contraccions mensualment).
- o Les autoritats han de comunicar el deute al deutor
- o Termini de prescripció per comunicació de deute
 - Prescripció de 3 anys. Article 68.1 CDM.